

01. Fransa'da iki dilli öğrencilerin Türkçe eğitiminde kullanılan etkinlik bültenlerinin kültürel açıdan incelenmesi¹

Bahadır GÜLDEN²

APA: Gülден, B. (2022). Fransa'da iki dilli öğrencilerin Türkçe eğitiminde kullanılan etkinlik bültenlerinin kültürel açıdan incelenmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (31), 1-20. DOI: 10.29000/rumelide.1220200.

Öz

Bu araştırmada Fransa'da Türkçe dersleri için hazırlanmış olan EILE Programı ve etkinlik bültenleri, dil öğretiminde kültürden yararlanılması açısından incelenmiştir. EILE programı ve bültenler (proje temelli 9 adet, ve etkinlik temelli 14 adet) kültürel açıdan incelemeye tabi tutulmuştur. Kültür, sınırları çok geniş bir terim olduğu için bulguların tespit edilmesinde kültürel bir standarda ihtiyaç duyulmuştur. Bu nedenle veri toplama araçları olarak UNESCO'nun somut olmayan kültürel miras listeleri ve halk bilimi kadroları kullanılmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. İlk olarak EILE Programı'nın Türkçe öğretiminde hangi kültürel unsurları önerdiği ve kültüre nasıl bir işlev yüklediği tespit edilmiştir. Ardından EILE Programı çerçevesinde hazırlanan kitaplar incelenmiştir. Kitaplarda bulunan metinler, etkinlikler ve görseller taranarak hangi kültürel unsurlardan Türkçe öğretiminde yararlandığı tespit edilmiştir. Veri toplama araçlarından biri olan halk bilimi listesi beş alt sınıflandırmadan oluşmaktadır. Kitaplar kültürden yararlanılma durumu hakkında her kültür sınıfına göre ayrı ayrı analiz edilmiştir. Bu analizlerin sonucunda kitaplarda genel olarak dil öğretiminin kültürle desteklenmeye çalışıldığı sonucuna varılmıştır ancak edebî türler, kelime varlığı, halk sanatları, halk sporları, halk mutfağı başta olmak üzere pek çok açıdan kitapların kültürel unsurlarla desteklenebileceği sonucuna varılmıştır. Kitapların hazırlandığı yaş grubunun (2-5. sınıf) ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak hem somut olmayan kültürel mirastan hem de halk bilimindeki kültürel unsurlardan nasıl yararlanılacağı hakkında tavsiyelerde bulunulmuştur. Bu tavsiyeler kitaplardaki EILE programındaki temalarla ilişkilendirilerek kültürel unsurların hangi temada nasıl kullanılacağı hakkında da bilgiler verilmiştir.

Anahtar kelimeler: EILE, ders kitapları, SOKÜM, UNESCO, iki dillilik, kültür

A cultural analysis of the activity bulletins used in Turkish education of bilingual students in France

Abstract

In this research, the EILE program and activity bulletins prepared for Turkish lessons in France were examined in terms of the use of culture in language teaching. The EILE program and bulletins (9 project-based and 14 event-based) were examined in terms of cultural quality and quantity. Because culture is such a broad term, a cultural standard is needed in identifying findings. For this reason, UNESCO's intangible cultural heritage lists and folklore staff were used as data collection tools. Document analysis method, one of the qualitative research methods, was used in the research. First

¹ Bu çalışma, TÜBİTAK'ın 2219-Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı desteğı ile hazırlanmıştır. Sağladıkları desteklerden ötürü TÜBİTAK'a ve Proje Danışmanım Prof. Dr. Mehmet Ali Akıncı'ya teşekkür ederim.

² Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkçe Eğitimi ABD (Bayburt, Türkiye), bahadirculden@hotmail.com, 0000-0003-1917-8813 [Araştırma makalesi, Makale kayıt tarihi: 14.11.2022-kabul tarihi: 20.12.2022; DOI: 10.29000/rumelide.1220200]

of all, it has been determined which cultural elements the EILE program offers in Turkish teaching and what kind of function it imposes on culture. Secondly, the books prepared within the framework of the EILE program were examined. The texts, activities and images in the books were scanned and it has been determined which cultural elements are used for language teaching. The folklore list, which is one of the data collection tools, consists of five sub-classifications. The status of benefiting from culture in the books was analyzed separately for each culture class. As a result of these analyzes, it was concluded that language teaching in the books was generally tried to be supported by culture. However, it has been concluded that the books are not adequately supported with cultural elements in many aspects, especially in literary genres, vocabulary, folk arts, folk sports, and folk cuisine. Considering the interests and needs of the age group (2-5th grade) for which the books were prepared, recommendations were made on how to benefit from both intangible cultural heritage and cultural elements in folklore. These recommendations are both associated with the themes in the EILE program in the books and also information on how to use the elements.

Keywords: EILE, textbooks, ICH, UNESCO, bilingualism, culture

Giriş

Kültür, tanımlanması zor ancak o nispette de dil ğretiminde önemli yeri olan bir kavramdır. Güvenç (1979, s. 95), Amerikalı antropologlar Kroeber ve Kluckhohn'un kültür konusunda yayımladıkları bir antolojide, kültür kavramının 164 farklı tanımını derlediklerine değinir. Bu derlemeyi eleştiren sosyal bilimcilerin de (Berelson & Steiner, 1964) bilimsel bir kavramın bu kadar çok tanımı varsa onun tanımlanamayacağına kabul edilmesi gerektiğine dikkat çekerek kültür kavramının ne denli anlam genişliğine sahip ve tanımlanması zor bir kavram olduğunu açıklar. Her milletin yaşama dair ihtiyaçlara (sosyal, ekonomik, güvenlik, estetik...) üretimde bulunarak çözümler getirme çabası ile birlikte maddi ve manevi kültürel birikimler meydana gelmiştir. Binlerce yılın içerisinde oluşan bu kültürel birikimlerin her birinin dilde kavram olarak karşılık bulması ise adeta dilin kültür açısından bir ayna görevi görmesi anlamına gelmektedir. Sadece kavramsal boyutta değil, toplumun yaşamına dair her detayın edebiyata, sanata, tarihe (vd.) dolayısıyla da dile yansması da söz konusu olduğu için dil ve kültür arasında muazzam bağların mevcut olduğu yadsınamaz bir gerçeklik halini almıştır. Söz konusu kültürel birikimlerin, içinde yaşanan topluma hem uyum sağlayıcı hem de oluşan dili daha iyi ve doğru anlamlandırıcı işlevleri bulunmaktadır. Bu bakımdan dil öğrenme ve öğretme süreçlerini açıklarken yalnızca bilişsel boyutu açıklamak yetmez, dilin duyuşsal yönünün de ele alınması gerekir. "Birçok insan için kültürün tanımının iletişim olduğu unutulmamalıdır çünkü kültür konuşma, yazılı iletişim ve sözlü olmayan davranışlarla sürekli olarak iletilen bilgi, inanç, değer ve uygulamalardan oluşmaktadır. Yani dilin yapısı ve kullanımı kültürel değerlerle yakından ilişkilidir. Dil, bu değerleri iletmek için mükemmelen bir araçtır (Gallois & Callan, 1997, s. 22). Örneğin, efsane, masal ya da hikâye türündeki edebî metinlerin dil ğretiminde kullanılmasıyla yalnızca anlamaya yönelik bir faaliyet yürütülmez. Aynı zamanda metnin ait olduğu kültürün gelenekleri ve belirli olaylar karşısında ortaya koyulacak davranış örüntülerinin örneklere de sunulmuş olur. Böylelikle ğrenci, yalnızca hedef dilde anlama süreçlerine girmekle kalmaz, dili anlamlandırmayı sağlayan arka plandaki kültüre dair de çıkarımlarda bulunur. Dil ğretimi, sadece dil bilgisine, söz varlığına, sesletim özelliklerine hâkim olma gibi faktörlere dayalı bir olgu olsaydı; dil öğretiminin yalnızca bilişsel süreçlerle açıklanması yeterli olabilirdi. Ancak sayılanlara ek olarak öğrenilmesi hedeflenen dilin arka planında tarihsel sürecin, bireysel ve toplumsal yaşamı düzenleyen değerler sisteminin olduğunu ve öğrencinin bu arka plana hâkim olmak koşuluyla sağlıklı bir iletişimi sürdürebileceği unutulmamalıdır. "te yandan kültürün öğrenilmesi yoluyla değerlerin

kazanılabilmesine ek olarak kültürün sağlayacağı asıl katkı dilsel performansın iyileştirilmesi olarak görülmektedir” (Byram, 1994, s. 6).

Dil öğretiminin temel bileşenlerini öğretmen, öğrenci, öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri, eğitim ortamı ve materyallerin oluşturduğu söylenebilir. Bu materyallerin başında kuşkusuz ders kitapları ve benzer basılı ve dijital materyaller gelmektedir. Bu materyaller yalnızca dile özgü kurallar sisteminin ve kavramların öğrenildiği bir uygulama sahası değil, aynı zamanda yararlandıkları kültürel içerikle de önemli nesnelere sahiptir. Bu materyallerle öğrenme süreci çeşitli açılardan kültürle desteklenebilir, dil aktiviteleri kültürel içerikler üzerinden planlanabilir ve öğrencilerin hedef kültür hakkında da kanaat sahibi olmalarına zemin hazırlanabilir. Örneğin ders kitaplarında yer verilecek nitelikli kültürel bir resim aracılığıyla öğrencilerin tartışabilecekleri ve belki de uygun dil ve jestlerle yeniden yaratabilecekleri bazı durumların tasvir edilmesi sağlanabilir. Dile hâkimiyetin daha da arttığı seviyelerde sunulacak resim ya da film gibi kültürel materyallerle hem kültürel içeriğin tanıtılması hem de sınıf içi tartışmaları teşvik ederek öğrencilerin hedef dildeki dinleme, konuşma, yazma gibi becerilerini geliştirmelerine uygun bir zemin hazırlanabilir (Rivers, 1981). Bu nedenle ders kitabı olarak kullanılacak basılı materyallerde hedef dilin kültürel unsurlarından nasıl, ne şekilde ve ne oranda yararlanıldığının ortaya koyulması önem arz etmektedir.

Dil- kültür ilişkisi ve iki dilcilik

Dil ile kültür arasındaki münasebete değinmeden önce kültürün tanımlanması çok zor ve kavramsal sınırları çok geniş bir terim olduğuna dikkat çekmekte fayda vardır. Kültürün doğasına ve yapısına hâkim olabilmek, onun dil öğretimindeki işlevlerini anlaşılır kılacaktır. Williams (2012, s. 105) ve Eagleton (2005, s. 9), kültürün İngiliz dilindeki en karmaşık iki- üç sözcükten biri olduğuna dikkat çeker. Bu da kültüre yönelik çalışmaların zorluğunun bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Kültürün genel manada çok anlamlı, muğlak ve çoğu zaman hak ettiği karmaşık tanımlamaya sahip olmayan bir kavram olduğu kesindir (Byram & Wagner, 2018, s. 3). İngiliz Antropolog Tylor, kültürü “toplumun üyesi olarak, insan türünün öğrendiği, edindiği, bilgi, sanat, gelenek-görenek vb. yetenek, beceri ve alışkanlıkları içine alan karmaşık bütün” olarak tanımlamış ve bu tanım geniş ölçüde kabul görmüştür (Güvenç, 2002). Söz konusu tanım irdelendiğinde kültürün, hayatın pek çok alanına dair maddi ve manevi türde meydana gelen bir üretimin edinilerek ve öğrenilerek aktarıldığı estetik yönleri de bulunan bir kavram olduğu anlaşılmaktadır. Kültürü edinmede veya öğrenmede ise kanal görevi görecektir olan vasıta dildir. Dil ise çocuğun konuşmaya başladığı sırada annesinden, aile çevresinden öğrendiği, kuşaktan kuşağa aktarılan, ulusun kültürüyle sıkı sıkıya ilişkili bir bildirişme dizgesidir (Aksan, 2020).

Dil öğrenme-öğretme süreçlerinin kültürle olan münasebeti özellikle son yüzyılda artarak irdelenen bir konudur. Dil-kültür ilişkisinin ele alındığı bu süreçte dil öğretiminde kültürün rolüne yönelik düşünceler de özellikle son 20 yılda kültür lehine değişiklik göstermiştir. “Dil ve kültür tartışmalarının zemini asırlardır netlik kazanmış olsa da dil sınıflarında kültür öğretiminin gerekliliği 80’li yıllara kadar belirtilmemiş, Byram ve Kramsch gibi araştırmacıların çabalarıyla 90’lı yıllarda doruk noktasına ulaşmıştır” (Genç & Bada, 2005). Kramsch’a (1997) göre dil öğreniminde kültür, göz ardı edilebilir bir kavram değildir. Doğru dilsel kavrayışa ulaşmak için kültür ve dil birlikte öğrenilmelidir. Ne kadar çok kültürel kavram öğrenilirse o nispette dil becerisi kazanılır. Dolayısıyla iletişimin başarılı bir şekilde gerçekleşebilmesi için öğrenilen dilin kültürüne hâkimiyet önemlidir. Öte yandan kültürün mevcudiyetini sürdürebilmesi ve devam eden yaşamın şartlarına bağlı olarak yeni kültürel unsurların üretilmesi de dile bağlıdır. Bu noktada da çarklar ters istikamette işlemekte ve dil, kültürün mevcudiyetini muhafaza etmeye ve onun yeni alanlarda gelişim göstermesine imkân tanıyarak kültüre

katkı sağlar. “Bu açılardan dil ve kültür arasındaki ilişki dinamiktir. Birincisi, dil kültürün önemli bir parçasıdır. Bir kültürün inançlarını, değerlerini ve normlarını ilettiği birincil araçtır. İkincisi, dil kültürden etkilenir” (Sun, 2013).

Dil ve kültür arasındaki bu derin ilişki ağı, “iki dillilik” kavramı söz konusu olduğunda iki dilin ve kültürün denkleme dâhil olduğu daha karmaşık bir noktaya evrilmektedir. Cummins (1977) ana dilin (L1) ve ikinci dilin (L2) öğrenilme seviyelerinin birbirinin gelişimine etki ettiğini ve iki dilliliğin her iki dilde de eşik düzeyine (dilsel yeterliliğe) erişilmesi halinde tek dillilere göre bilişsel bir avantaja dönüşeceğine dikkat çeker. Buradan hareketle dillerin edinilmesinde veya öğrenilmesinde birbirlerini destekleyici bir etkinin söz konusu olduğunu söylemek mümkündür. Benzer şekilde bir dilin öğrenilmesinde de o dilin kültürünün belirli işlevleri bulunduğuna göre iki dillilerin dil öğrenme süreçlerinde kültürden yararlanmak hem ana dilin hem de ikinci dilin gelişimine katkı sağlayıcı bir nitelik göstermektedir. “Çocuklar, öğrenme sürecinde kültürel açıdan zengin bir çevreye daldırılırsa ve kültürel açıdan temel materyallere maruz bırakılırsa ikinci dili daha kolay öğrenebilirler çünkü ikinci dilin kültürüne ilişkin arka plan bilgileri, onların anlamalarını daha kolaylaştırmış olacaktır” (Kuo & Lai, 2006, s. 6).

Bu araştırmada incelemeye konu olan eğitim bültenlerinin hazırlanmasında benimsenen Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi’nde (TELC, 2013, s. 105-106) dil öğretiminde kültürün rolü benimsendiği gibi “kültürlerarası beceriler” başlığı altında öğrencilerin kaynak ve hedef kültüre hâkim olarak çeşitli kültürlerarası yetkinliklere sahip olmaları gerektiği de açıklanır.

Somut olmayan kültürel miras iki dillilere Türkçe öğretiminde somut olmayan kültürel mirastan yararlanılması

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) bünyesinde yürütülen Türkiye’nin de 2003 yılında Sözleşmenin taraf devletlerinden biri olduğu Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi’nin genel amaçları şunlardır: “a)somut olmayan kültürel mirası korumak; b)ilgili toplulukların, grupların ve bireylerin somut olmayan kültürel mirasına saygı göstermek; c)somut olmayan kültürel mirasın önemi konusunda yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde duyarlılığı arttırmak ve karşılıklı değerliliği sağlamak; d) uluslararası işbirliği ve yardımlaşmayı sağlamak” (KTB, 2022). “Sözleşmenin tanımladığı ve öğelerini belirlediği somut olmayan kültürel miras, büyük ölçüde halk bilimcilerin öteden beri çalışmakta olduğu ve çoğu zaman ‘folklor’ olarak adlandırdıkları alanda belirmektedir” (Oğuz, 2013a, s. 9). UNESCO’nun Somut Olmayan Kültürel Miras’ın Korunması Sözleşmesi, dil ve eğitime benzer bir rol biçerek kültürel unsurların korunmasını amaçlamaktadır. Sözleşmede “korunma” kavramıyla kastedilenin “somut olmayan kültürel mirasın yaşayabilirliğini güvence altına alma anlamına geldiği; buna kimlik saptaması, belgeleme, araştırma, muhafaza, koruma, geliştirme, güçlendirme ve özellikle okul içi ya da okul dışı eğitim aracılığıyla kuşaktan kuşağa aktarma olduğu kadar, bu kültürel mirasın değişik yanlarının canlandırılmasının dâhil olduğu ifade edilir (UNESCO, 2022, s. 2-3). Korunmanın eğitimle ilişkisini iki yönüyle değerlendirmek mümkündür: İlk olarak somut olmayan kültürel miras (SOKÜM) unsurlarının icracılarının yetiştirilmesi ve kuşaklar arasında aktarımın sağlanması korunmanın bir yönünü oluşturmaktadır. İkinci olarak ise (Bu yön formel eğitimle doğrudan ilgilidir) kuşakların bu unsurlara yönelmesi ve icracıları haline gelebilmeleri için formel eğitim aracılığıyla bu unsurları tanımaları ve ilgi duymalarının sağlanması gerekir. Oğuz (2009), bu noktadaki eksikliği Türkiye’nin son dönemlerde çeşitli nedenlerle birçok somut olmayan kültürel mirasını örgün ve yaygın eğitim alanına, kent yaşamına ve medyaya taşıyamamasına bağlı olarak birçok referans kaynağın unutulduğunu, onların yerini kitle kültürünün ürettiği unsurların

aldığına örnekler sunarak dikkat çeker. Dolayısıyla ana dile ve yabancı dile ait SOKÜM unsurlarının dil öğrenme faaliyetlerinde kullanılması hem dil öğretiminde kültürden yararlanmak anlamına gelecek hem de SOKÜM Sözleşmesi'nin okul içi faaliyetlerle desteklenerek SOKÜM'ün "korunma"sına eğitim aracılığıyla destek verileceği anlamına gelecektir. Bu nedenle araştırmada kültürel unsurların belirlenmesinde temel ölçüt olarak Somut Olmayan Kültürel Miras alınmış ve eğitim materyallerinin güncel durumuyla alakalı olarak tespitler yapılmıştır.

Yöntem

Fransa'da EILE Anlaşması çerçevesinde iki dilli çocukların yabancı dil olarak Türkçe dersine yönelik hazırlanan proje temelli etkinlik bültenleri (PTEB) ve etkileşimli etkinlik bültenlerinin (EEB) incelenmesinde nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda önemli bir veri kaynağı olarak değerlendirilen belgesel tarama (doküman inceleme) önceden oluşturulmuş var olan kayıt ve belgelere dayalı veri toplama yöntemidir. Doküman incelemesiyle araştırma konusu olan olgu ve olaylara ilişkin yazılı ve görsel materyaller incelenerek analiz edilir (Ocak, 2019, s. 242). Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Turgut, 2014, s. 239). Bültenlerde metinler, görseller ve etkinlikler dâhil olmak üzere dokümanların tamamında hangi kültürel unsurlardan yararlandığı tespit edilmeye çalışılmıştır. "Kültür" kavramının göreceli ve anlam genişliği yoğun olan bir terim olmasına bağlı olarak bulguların tespit edilmesinde kültürel niteliğin geçerli ve güvenilir ölçütlerle yapılması gereklidir. Bu nedenle kültürel bulguların tespit edilmesinde somut olmayan kültürel miras listeleri (UNESCO, 2022) ve halk bilimi kadrolarından (Oğuz, 2013b, s. 156-164) yararlanılmıştır. Somut olmayan kültürel miras listeleri "Dünya Miras Listeleri, Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesindeki Alanları, İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi ve Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri" listelerinden oluşmaktadır. Söz konusu bu listelere ve halk bilimi kadrolarına göre bültenler ayrı ayrı taranarak bulgular ortaya koyulmuştur. Halk bilimi kadroları sınıflaması "sözlü gelenekler ve anlatımlar; toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şöenler; doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar; gösteri sanatları; el sanatları geleneği unsurları olmak üzere beş ayrı kültür sınıfından oluşmakta ve bültenler bu kültür sınıflamalarına göre incelenerek bulgular tasniflenmiştir. Etkinliklerde kullanılan kültürel bulgular da ayrıca analiz edilmiştir. Analiz edilen verilerden hareketle bültenlerin dil öğretiminde kültürden ne kadar yararlandığı, bu unsurlardan nasıl yararlandığı (metinlerde, görsellerde ve etkinliklerde) ortaya koyulmuştur. Bültenlerde yer almamış ya da yeterince kullanılmamış kültürel unsurlar belirlenerek hedef kitlenin ilgi ve ihtiyaçları, EILE Programı'nın tavsiyeleri ve ilgili temalar doğrultusunda yararlanılması kitapları daha nitelikli hâle getirecek SOKÜM ve halk bilimi unsurlarına yönelik de önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı Fransa'da yeni yürürlüğe giren EILE Türkçe müfredatının ve bu kapsamda hazırlanan etkinlik bültenlerinin Türkçe öğretiminde SOKÜM ve halk bilimi kadroları çerçevesinde kültürden yararlanılma durumunu ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki problemlere yanıt aranmıştır:

1. EILE Türkçe Programı'nda hangi kültürel unsurlardan yararlanması önerilmiştir?
2. Proje tabanlı ve etkileşimli etkinlik bültenlerinin kazanım etkinliklerinde hangi kültürel unsurlardan yararlanılmıştır?

3. EİLE çerçevesinde materyal olarak hazırlanan proje tabanlı ve etkileşimli etkinlik bültenlerinde SOKÜM ve halk bilimi kadroları doğrultusunda hangi kültürel unsurlardan dil oğretimi için yararlanılmıştır?

4. SOKÜM çerçevesinde bültenlerin kültürel yn ne şekilde desteklenebilir?

Bulgular

Birinci alt probleme yönelik bulgular

EİLE Türkçe Dersi Programı'nda dil oğretimine yönelik olarak halk bilimi kadrolarına ve somut olmayan kültürel miras unsurlarına yönelik çeşitli örneklerle önerilerde bulunduğu söylenebilir.

Tablo 1. EİLE Türkçe Dersi Programı'nda dil oğretiminde örnek verilen kültürel unsurlar

Birbirinizi Selamlama (**Hacivat- Karagöz** metinleriyle tanışma) Soru sorma, izin alma, teşekkür etme

İstanbul'da bir okulu, sınıfı tanıtma

Türkçe okul şarkıları

Ezgili oyunlar, oyunlar

Oyuncak, oyuncak yapımı ve Geleneksel Türk oyuncakları (Oyuncakları kullanma talimatları ve talimatları anlama)

Bayram kutlamaları, özel günler, doğum günleri

Türk masalları: Masalların amfigrleri, Keloğlan masalları, dev veya peri masalları. (Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal iken, pireler berber iken, ben dedemin beşitini tıngır mıngır salları iken ... vb.)

Bilmeceler

(Biz biz biz idik, otuz iki kız idik ezildik, bzldk, bir araya dizildik DİŐ / arşıdan aldım bir tane, eve geldim bin tane NAR)

Sayışmacalar

(Portakalı soydum, başucuma koydum, ben bir yalan uydurdum, duma duma dum, kırmızı mum vb.)

Fıkralar

Nasreddin Hoca Fıkraları

Türk Efsaneleri

Efsane rnekleri, Kahraman rnekleri

Destanlar

Destan rnekleri, Kahraman rnekleri

Türk Çocuk Hikyeleri

"Nesi var?" oyunu

Őiirler

Çocuklara Yönelik Őiirler

Yemek Saatleri- Sofra Kültürü

Türk yemekleri (döner, kebab, çorbalar vb.), içecekler (ayran, şerbet vb.), Türkiye'de yetişen meyveler (elma, armut, karpuz vb.), sebzeler (domates, biber patlıcan,)

Türkiye'de Çocukların Günlük Aktiviteleri

Oyunlar, geleneksel alışkanlıklar, hayvan seslerinin taklidi

Oyunlar, skeçler, **Gölge Tiyatrosu,** Fabl

Spor

Türkiye'de Geleneksel Sporlar

Kutlamalar, Özel Günler, Doğum Günleri, Fuar Duyurusu

23 Nisan Kutlamaları hakkında konuşmak

Hangi **Oyunları** Oynayalım?

Boş zamanlarda arkadaşlarımızla oynamak için bir oyun önerin

Arkadaşları bir doğum günü partisine davet etmek, uygun nezaket biçimleriyle selamlamak

İstedığınız **Yemeği** Belirtin

Kutlamalar

Türkiye'de Tarihî Yerler: **Efes, Zeugma, Göbeklitepe,** Ahlat, Anıtkabir, **Çanakkale**
Türkiye'deki Müzeler: Topkapı Sarayı, Dolmabahçe Sarayı, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Mevlana Müzesi, Cumhuriyet Müzesi

Selamlaşma Formları

Konuşma: Kahramanımız Kim?

Bir **masal** veya bir masalın kahramanı hakkında cümleler kurun

Bir günü açıklayın: Eylemleri listeleyin

Basit bir cümle yazın: hafıza, seyahat günlüğü, günlük, **masal, hikâye** (EILE, 2022a)

Program'da (2022a), sözlü gelenekler ve anlatımlar kültür sahasında yer alan masal, hikâye, şiir, destanlar, efsaneler, fıkralar, bilmeceler, sayışmacalar ve selamlaşma ifadelerinden yararlanılması önerilmiştir. Söz konusu türlerin Türk edebiyatındaki somut örneklerinden (Nasreddin Hoca fıkraları, Türk destanları...) ve bahsi edilen edebî türün hangi özelliklerinden yararlanılabileceği de (Efsane ve destan örneklerindeki Türk kahramanlar) belirtilmiştir.

Gösteri sanatları sahasına yönelik önerilen kültürel unsurlar oyunlar, skeçler, gölge tiyatrosu unsurlarına yer verilmiştir.

Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şöenler kültür sahasına yönelik önerilen kültürel unsurlar bayram kutlamaları, özel günler, doğum günleri gibi kutlama ve anma günlere yönelik unsurlardır. Ayrıca çocuk

oyunları, ezgili oyunlar, oyuncaklar, oyuncak yapımı ve geleneksel Türk oyuncakları, oyuncakların kullanma talimatları ve bu talimatları anlamaya yönelik etkinliklerin yapılması önerilmektedir. Öğrencilerin boş zamanlarında oynayabilecekleri çocuk oyunlarını birbirlerine tanıtmaları önerilerek hem anlatma becerilerinin geliştirilmesi hem de akranlar arasında kültürleme yapılması amaçlanmıştır. Bu kültürel unsurlara ek olarak geleneksel Türk sporları başlığına yer verilmesine karşın geleneksel Türk spor dallarına yönelik somut bir örneğe yer verilmemiştir.

Doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar kültür sahasına yönelik olarak Türk yemek kültürüne yönelik birden fazla kazanım için somut örneklere (yemekler döner, kebab, çorbalar vb.; içecekler ayran, şerbet vb. yer verilmiştir. Ayrıca anlatma becerilerine yönelik olarak öğrencilerin istedikleri yemekleri ifade etmeleri önerilmiştir. El sanatları geleneğine yönelik olarak ise Program'da herhangi bir unsura yer verilmemiştir.

UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'nde Efes, Göbeklitepe Arkeolojik Alanı ve bu alanda yer alan İstanbul'un Tarihi Alanları'nda geçen Topkapı Sarayı; Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesindeki Alanları içinde ise Zeugma ve Çanakkale'ye yer verilmiştir (EILE, 2022a).

İkinci alt probleme yönelik bulgular

Araştırmanın ikinci problemi olan etkinlik bültenlerinin etkinliklerinde hangi kültürel unsurlardan yararlandığına ilişkin şu bulgulara erişilmiştir: Bülten etkinliklerinde halk bilimi kadrolarına ait 16 kültürel unsurdan 53 kez yararlanılmıştır. SOKÜM unsurları ise etkinliklerde 5 kez yer almıştır. Etkinliklerde dil öğretimine yönelik olarak kullanılan kültürel unsurlar ve bu unsurların frekans dağılımı Tablo 2'de gösterilmiştir:

Tablo 2. Bülten etkinliklerde kullanılan kültürel unsurlar

Kültürel Etkinlik Alanları	
A. Sözlü Gelenekler ve Anlatımlar	f
Akrabalık Adları	13
Selamlaşma Sözleri	7
Nezaket İfadeleri	4
Bilmece	2
Masal Anlatma	1
Hikâye Yazma	1
Tarih	1
Toplam	29
B. Toplumsal Uygulamalar, Ritüeller ve Şölenler	f
Çocuk Oyunları	9
Bayramlar	6
Gelenekler	1
Yardımlaşma	1
Toplam	17
C. Doğa ve Evrenle İlgili Bilgi ve Uygulamalar	f

Halk İlaçları	1
Toplam	1
Ç. Gösteri Sanatları	f
Halk Çalgıları	1
Halk Tiyatrosu (Karagöz)	3
Toplam	4
D. El Sanatları Geleneği	f
Geleneksel Çini Ustahđı	1
Ebru Sanatı	1
Toplam	2
E. Somut Olmayan Kültürel Miras Unsurlarına Yönelik Etkinlikler	f
Kapadokya	1
Sümela Manastırı	1
Efes Artemis Tapınağı	1
SOKÜM Unsurları Hakkında Bilgilendirici Metin	1
Dünya Miras Geçici Listesi Unsurlarını Bulma Etkinliği	1
Toplam	5

Tablo 2'de halk bilimi kadroları ve SOKÜM listelerindeki unsurlardan hangilerinin etkinliklerde kullanıldığı gösterilmektedir. Sözlü gelenekler ve anlatımlar sınıfında değerlendirilebilecek unsurlardan özellikle A1 düzeyine uygun olan unsurlar etkinliklerde tercih edilmiştir. A1 düzeyinin öğrenme hedeflerine bağlı olarak selamlaşma ifadeleri, akrabalık adları, nezaket ifadeleri sıklıkla yer verilen unsurlardır. Aynı zamanda bilmecelelere dayalı olarak da çeşitli kelimelerin öğretimi hedeflenmiş ve öğrenme sürecinin daha keyifli hale getirilmesi amaçlanmıştır. Bültenlerde konuşma ve yazma etkinliği olarak da birer adet masal anlatma ve hikâye yazma etkinliğine yer verilmiştir. Tarihe yönelik olarak ise boşluk doldurma etkinliği ile Atatürk'ün yazar, cumhurbaşkanı, asker, çevirmen ve başöğretmen kimlikleri hakkında bilgiler sunulmuştur (EEB, s. 7). Kültürel alanların geneline bakıldığında hem öğrencilerin ilgisine hem de hedef kazanımlara hitap edecek unsurlardan etkinliklerde yararlanılmıştır. Bayramlar başta olmak üzere öğrencilerin bilmesi gereken özel günler, yardımlaşma ve diğer gelenekler çocuk oyunları, halk tiyatrosu, müzik ve halk çalgıları etkinliklerde geniş yer tutmaktadır. Buna karşın el sanatları geleneği unsurlarına yönelik sadece bir etkinlikte ebru ve çini sanatlarına yönelik bulgular tespit edilmiştir. SOKÜM listesi unsurları açısından etkinliklere göz atıldığında Kapadokya, Sümela, Efes etkinliklerde kullanılmıştır. Ayrıca SOKÜM'e yönelik bilgilendirici bir metne ve Dünya Miras Geçici Listesi unsurlarının bulunduğu bir etkinlik de bültenlerde yer almıştır.

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın üçüncü probleminde yer alan EILE kapsamında hazırlanmış olan proje tabanlı ve etkileşimli etkinlik bültenlerinde SOKÜM ve halk bilimi kadroları doğrultusunda hangi kültürel unsurlardan dil öğretimi için yararlanıldığı ile ilgili olarak Tablo 3, 4, 5, 6, 7 ve 8'de bilgi verilmiştir. Halk bilimi kadroları alanları içinde en sık yer verilen saha, sözlü gelenekler ve anlatımlardır.

Tablo 3. Etkinlik bültenlerindeki sözlü gelenekler ve anlatımlar sahasına ait kültürel unsurlar

A. Sözlü Gelenekler ve Anlatımlar Sahasına Ait Unsurlar	f
Selamlaşma Sözlere	35
Bilmeceler	33
Deyim	16
Akrabalık Adları	9
Şiir	5
Atasözü	3
Kalıp İfadeler	3
Sözlü Tarih	3
Hikâye	2
Masal	1
Toplam	110

EILE (2022) kapsamında yabancı dil olarak verilen Türkçe dersleri Diller İçin Avrupa Ortak Çerçevesi'nin A1 düzeyindeki kazanımlarını kapsamaktadır. Bu düzey, (Breakthrough), dil kullanımının en temel aşaması olarak dil öğrenenlerin kendilerini en basit şekilde ifade edebildikleri aşamadır. Buna bağlı olarak kişiler (oturduğu yer, tanıdıkları, sahip olduğu şeyler gibi) hakkında en basit soruları yöneltebilir ve benzeri soruları yanıtlayabilir (TELC, 2013, s. 39). Dolayısıyla iletişim en temel kalıp ifadelerinden olan selamlaşmaya dayalı ifadeler, sözlü gelenekler ve anlatımlar çerçevesinde en sık yer verilmiş olan kültürel unsurlar olarak ortaya çıkmaktadır. Bültenlerde bilmecelerden diğer sözlü gelenekler ve anlatımlar unsurlarına göre daha fazla yararlanılmış olması hedef kitlenin gelişimsel özelliklerine bağlı olarak ilkökul öğrencilerinin ilgilerinin dikkate alındığının bir göstergesidir. Buna ek olarak söz varlığının temel unsurlarından deyimlerin, atasözlerinin ve diğer kalıp ifadelerinin sayısı dikkate alındığında 23 adet bülten için bu sayının yetersiz olduğu düşünülebilir. Bu noktada değerlendirme yapmak için yine TELC'nin A1 düzeyinde önerdiği içerik sınırlarını dikkate almakta faydalı olacaktır. TELC'de öğrencilerin "en temel gereksinimler ya da iyi bilinen konular söz konusu olduğunda sadece sınırlı, ezberlenmiş, sözcük ve duruma özgü deyimlerden oluşan dağarcıkla yetinmeyip basit ifadeler kullanabilir ve bunları yanıtlayabilir olmalarının hedeflendiği belirtilmiştir (TELC, 2013). Bu ifadeye bağlı olarak özellikle genel geçer eylemlerin deyim karşılıkları ve A1 düzeyinin konu bağlamlarıyla ilişkili olduğu düşünülen atasözü, kalıp ifadeler ve diğer söz varlığı unsurlarıyla bireylerin alıcı ve üretici söz varlığı desteklenebilir. Masal, hikâye ve şiir gibi edebî türlerin bültenlerdeki yoğunluğuna bakıldığında bu türlerden sayıca çok sınırlı miktarda yararlandığını söylemek mümkündür.

Tablo 4. Etkinlik bültenlerindeki gösteri sanatları sahasına ait kültürel unsurlar

B. Gösteri Sanatları	
1. Halk Müziği	
1ç. Halk Çalgıları	f
1ç1. Vurmalı Halk Çalgıları (Davul, def, darbuka, zil, kaşık, bendir)	8
1ç2. Üflemeli Halk Çalgıları (Kaval, ney, zurna, tulum)	5
1ç3. Tezeneli Halk Çalgıları (Tambur, bağlama, ud, kanun, tar)	6
1ç4. Yaylı Halk Çalgıları (Kemane, kemençe)	2

1ç5. Diğer	1
2. Halk Oyunları	f
Folklor	1
3. Halk Tiyatrosu	
3b. Karagöz	5
Toplam	28

Bültenlerde gösteri sanatları sahasındaki kültürel unsurlarından sıklık seviyesine göre sırasıyla halk müzikleri, halk tiyatrosu ve halk oyunlarındaki içeriklere yer verilerek dil öğretiminin kültürel desteklenmesi planlanmıştır. Halk müziği özelinde ön plana çıkan unsurlar ise Türk müziği icralarında kullanılan halk çalgılarıdır. Halk çalgıları, bültenlerde türlerine göre de telli, vurmali, üfleli olarak tasniflenerek öğrencilerin bu ayrımlara dikkat ederek çalgılar hakkında bilgi sahibi olmaları amaçlanmıştır. Halk tiyatrosu çerçevesinde yararlanılan tek tür Karagöz'dür ve bu noktada da öğrencilerin ilgileri dikkate alınarak beş farklı yerde Karagöz'den dil öğretiminde yararlanılmıştır.

Tablo 5. Etkinlik bültenlerindeki toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şöenler sahasına ait kültürel unsurlar

C. Toplumsal Uygulamalar, Ritüeller ve Şöenler

1. Töenler, Kutlamalar ve Ritüelleri

1a) Bayramlar	f
23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	1
Ramazan Bayramı	3
19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı	2
30 Ağustos Zafer Bayramı	1
Kurban Bayramı	1
29 Ekim Cumhuriyet Bayramı	1
1b) Ritüeller	f
Harçlık verme	2
Bayramlaşma	2
El öpme	2
Şeker tutma	1
Ziyaret	1
Kutlama	1
İkram	1
Hasta ziyareti	1
Toplam	20

Tablo 5'e göre bu kültür sahasıyla ilgili olarak dinî ve millî bayramların her birinden bülten içeriklerinde en az bir kez yararlanıldığını söylemek mümkündür. Özellikle dini bayramlar çerçevesindeki ritüellere (kutlama, ikram, el öpme vs.) yer verilerek öğrencilerin hem bu geleneklerden haberdar olmaları hem de bunlara yönelik dil becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Tablo 6. Etkinlik bültenlerindeki toplumsal uygulamalar, ritüeller ve Şölenler sahasında halk hukukuna, çocuk oyunlarına ve halk sporlarına ait kültürel unsurlar

C. Toplumsal Uygulamalar, Ritüeller ve Şölenler	
2. Halk Hukuku	f
2b. Gelenek ve 2c. Görenek (det, rnek: Halkın Dgn Uygulamalarına Saygı)	
Harçlık	1
El pme Geleneği	1
Bayramlaşma	1
Ziyaret	1
Saygı	1
Sevgi	1
Yardıms severlik	4
3. Halk Sporları	f
3b. Güreş	1
3đ. Çocuk Oyunları ve Oyuncakları	
3đ1. Çocuk Oyunları	f
Mangala	2
Misket	2
Körebe	5
Sakdambaç	5
Seksek	6
Topaç	3
Yakan Top	3
Mendil Kapmaca	1
Yağ Satarım, Bal Satarım	1
Eveilik	1
Yakalamaca	1
BeŐtaŐ	1
İstop	1
Bu nedir?	1
Diğer (TaŐ, kğıt, makas)	8
Yağ satarım, Bal Satarım	1
İp atlama	1
Toplam	54

Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve Şölenler kültür sahasının diğer sınıflama alanlarına bakıldığında bültenlerde çocukların ilgileri gözetilerek pek çok çocuk oyununa yönelik bilgi ve görsel paylaŐımı yapılmıŐ ve etkinliklerin içeriğinde bu oyunlardan yararlanılmıştır. Hedef kitlenin ilkokul seviyesinde olması bu oyunların zaman zaman yeniden hatırlatılmasını ve böylelikle bu oyunların çocuklar için rutin aktivite alışkanlıklarına dönüŐmesi açısından tekrar edilmesi mantıklıdır.

Halk sporları çerçevesinde yalnızca yağlı güreşe yönelik bir bulguya rastlanmıştır. Hem biyografi hem de anı niteliğindeki bir metinde Fransa'da yaşamış eski güreşçi Koca Yusuf ile onun öğrencileri Filiz Nurullah ve Kara Osman hakkında bilgiler verilirken bahsi geçen sporcuların fotoğrafı da görsel olarak kullanılmıştır.

Tablo 7. Etkinlik bültenlerindeki doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar sahasına ait kültürel unsurlar

Ç. Doğa ve Evrenle İlgili Bilgi ve Uygulamalar	
15. Halk Mutfağı	f
15b. Yerel Bilgi ve Becerilerle Üretilen Yemekler	4
4. Halk Hekimliği	f
4c. Halk İlaçları	2
Toplam	6

Tablo 7'de etkinlik bültenlerinde doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar sahasına yönelik halk mutfağı ve halk hekimliği kapsamında değerlendirilebilecek sınırlı sayıda kültürel unsurdan dil öğretiminde yararlanıldığı görülmektedir. Halk mutfağı kategorisinde değerlendirilen bulgular yerel bilgi ve becerilerle üretilen yemeklerden ziyade menemen, börek, sucuklu yumurta gibi daha basit formda hazırlanabilen yiyecek türleridir. Dil öğretimi açısından ise "Ne Yiyelim?" teması halk mutfağından yararlanmaya elverişli bir tema olarak görülebilir.

Halk ilaçları kategorisinde değerlendirilebilecek bulgu ise "nane-limon" olarak tabir edilen alternatif tıp ilacıdır. Barış Manço'nun "Nane Limon Kabuğu" adlı şarkısından hareketle sağlıklı yaşam başlığında dinleme/izleme metni olarak sunulmaktadır.

Tablo 8. Etkinlik bültenlerindeki Dünya Miras Listesi Unsurları ve Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesindeki Alanları

Dünya Miras Listesi	f
Efes Artemis Tapınağı (4), Efes Tiyatrosu (1), Efes Agorası (1), Kuretes Sokağı (1)	6
İstanbul [1985] Süleymaniye, Ayasofya,	3
Göreme Milli Parkı ve Kapadokya (Nevşehir) [1985]	2
Pamukkale-Hierapolis (Denizli) [1988]	2
Nemrut Dağı (Adıyaman - Kahta) [1987]	2
Göbeklitepe Arkeolojik Alanı (Şanlıurfa) [2018]	2
Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne) [2011]	2
Safranbolu Şehri (Karabük) [1994]	3
Doğal Miras:	
Balıca Mağarası Tabiat Parkı (Tokat) 2019	1
Toplam	23
Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesindeki Alanları	f
Sümela Manastırı (Trabzon) 2000	2
İshak Paşa Sarayı (2000)	1
Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları (Bitlis) [2000]	1
Sagalassos Antik Kenti (Burdur) [2009]	1

Çanakkale ve Gelibolu 1. Dünya Savaşı Alanları (Çanakkale) [2014]	3
Harput Tarihi Kenti (Elazığ) [2018]	1
Assos Arkeolojik Alanı (Çanakkale) [2017]	1
Anadolu Selçuklu Medreseleri (Konya, Kayseri, Sivas, Erzurum, Kırşehir) 2014	1
Zeugma Arkeolojik Alanı (Gaziantep) 2012	3
St. Paul Kilisesi, St. Paul Kuyusu ve Tarihi Çevresi (Mersin) 2000	1
Kültepe - Kanesh Arkeolojik Alanı (Kayseri) 2014	1
Ahi Evran Türbesi (Kırşehir) 2014	1
Aizanoi Antik Kenti (Kütahya) 2012	1
Mardin Kültürel Peyzajı (Mardin) 2000	1
Bodrum Kalesi (Muğla) 2016	1
Hacı Bektaş Veli Külliyesi (Nevşehir) 2012	1
Sümela Manastırı (Trabzon) 2000	1
Akdamar Kilisesi (Van) 2015	1
Tuşpa/Van Kalesi, Van Tarihi Kenti ve Höyüğü(Van) 2016	1
Malabadi Köprüsü (Diyarbakır) 2016	1
Antik Aspendos Kenti Tiyatrosu ve Su Kemerleri (Antalya) [2015]	2
Toplam	27

Tablo 8’de görüldüğü üzere etkinlik bültenlerinde Dünya Miras Listesi’nden 9, Türkiye’nin UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesindeki Alanları’ndan ise 21 unsur farklı frekans dağılımlarıyla bültenlerde yer almaktadır. Söz konusu kültürel unsurlar görsellerde, etkinliklerde ve metinlerde farklı şekillerde kullanılarak dil öğretimi için kullanılmıştır. Örneğin Dünya Miras Listesi’nde yer alan Efes Antik Kenti, bir metin aracılığıyla doğrudan tanıtılmış, bu bölgenin hem tarihi hakkında bilgiler sunulmuş hem de tarihsel yönüne ve önemine dikkat çekilerek öğrencilerin hayal kurmaları teşvik edilmiştir. Etkinlik olarak ise bahsi edilen kültürel yapıların görsellerine ve adlarına yer verilerek öğrencilerin bunları bulmaca etkinliğinde tespit etmeleri istenmiştir. Ayrıca Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan kültürel yapıların ve diğer unsurların görsellerle gösterildiği Türkiye haritasına yer verilmiştir. Her şehrin sahip olduğu gerek SOKÜM’e ait gerekse de SOKÜM dışında ön plana çıkmış unsurları haritada gösterilmiştir. Buna ek olarak her şehrin sahip olduğu zenginlikler liste halinde ayrıca belirtilerek öğrencilerin bu unsurları bölgesel olarak da öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Tablo 9. Etkinlik bültenlerindeki İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi ve Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri’ndeki Unsurlar

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi	f
Karagöz (2009)	4
Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali (2010)	1
Geleneksel Çini Sanatı (2016)	1
Ebru: Türk Kâğıt Süsleme Sanatı (2014)	1
Türk Kahvesi ve Geleneği (2013)	1
Âşıklık Geleneği (2009) (2), Lebdeğmez (1)	3
Toplam	11

Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri	f
Karagöz	4
Bakırcılık Geleneği (Erzincan)	1
Mesir Macunu Festivali	1
Mevlevi Sema Töreni	1
Kahve Kültürü	1
Toplam	8

Tablo 9'da İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'nden 6, Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri'nden ise 5 unsur farklı frekans dağılımlarıyla bültenlerde yer almaktadır. Her iki listede de yer alan ve bültenlerde en sık yararlanılan unsur konumundaki "Karagöz" farklı kapsamlarda (Metin, görsel veya etkinlik olarak) bültenlerde kullanılmıştır. Örneğin okuma etkinliğinde çeşitli kültürlerle Türk kültürü arasında kültürlerarası iletişimin sağlanması için Karagöz'e benzer bir tiyatro geleneğinin Endonezya'da da olduğu, hatta bu geleneğin de tıpkı Karagöz gibi özellikle Ramazan ayında tercih edildiğine dikkat çekilmiştir (EEB-4, s. 2). Karagöz'ün bayramlar, gezelim-görelim, kutlamalar temalarıyla ilişkilendirilmeye elverişli olması bakımından bu temalarda yararlanılması tercih edilmiştir. Bültenlerin hitap ettiği kitlenin (2-5. sınıf) ilgi alanları dikkate alınarak Karagöz'den çeşitli açılardan yararlanılmıştır.

Bültenlerde doğrudan "somut olmayan kültürel miras" kavramına yer verildiği bölümler de bulunmaktadır. Örneğin EEB-4'te SOKÜM kapsamında yer alan Karagöz, Türk kahvesi, Mevlevi sema törenleri, ebru ve çini sanatları gibi unsurların dinleme etkinliklerinden hareketle görsellerle eşleştirilmesi ve bu şekilde bahsi edilen kültürel unsurların tanıtılması amaçlanmıştır. Bültenlerde İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'nden yer verilen unsurlardan biri de âşıklık geleneğidir. Türk müziği temasında (EEB-3, s. 4) halk çalgılarına ek olarak evrensel opera ve piyano sanatçılarında, Barış Manço'ya ve âşıklık geleneğine de yer verilmiştir. Görsele ek olarak âşık atışmaları ve "dudakdeğmez" geleneği de video bağlantısı ile dinleme etkinliği olarak sunulmuştur.

Sonuç

Dil öğretiminde kültürden yararlanmak, modern dil öğretim yöntemlerinin hemfikir olduğu bir anlayıştır. Söz konusu hedef kitle, ana dili Türkçe olan iki dilli çocuklar olduğuunda eğitimin temel hedeflerinden biri olan kültürleme açısından da "kültür" kavramı daha önemli hale gelmektedir. Öte yandan somut olmayan kültürel mirasın "korunma" ilkesinden hareketle söz konusu kültürel unsurların kuşaklara tanıtılması ve aktarılması da büyük önem arz etmektedir.

Bu araştırmada Fransa'daki öğrencilerin EILE kapsamında yabancı dil olarak Türkçe dersleri için hazırlanmış proje tabanlı ve etkileşimli etkinlik bültenleri bütüncül olarak halk bilimi kadroları açısından kısmi olarak ise somut olmayan kültürel miras unsurları açısından incelenerek bültenlerin kültürel niceliğine ve niteliğine yönelik tespitler yapılmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede araştırmanın yanıt aradığı alt problemlere ilişkin şu değerlendirmeler yapılabilir:

Araştırmanın ilk problemi olan EILE Türkçe Müfredatı'nda hedef kazanımların edinilmesi için hangi unsurlardan yararlanılmasının önerildiği ile ilgili olarak Program'da somut örneklere de yer verilerek önerilerde bulunulmuştur. Hem halk bilimi kadrolarının çeşitli alanlarından hem de SOKÜM'ün Efes, Zeugma, Göbeklitepe, Çanakkale gibi tarihi mekânlarından örnekler verilerek öğrenme-öğretme

sürecine yönelik kültürel bir yelpaze çizilmeye çalışılmıştır. Program'ın genelinde hedef kazanımların edinilmesi için kültüre somut olarak bir işlev yüklenmiş "Kültürel Yaklaşımlar ve Örnekler" başlığı altında da söz konusu kültürel önermelere yer verilmiştir (EILE, 2022a).

Araştırmanın ikinci alt problemi olan proje tabanlı ve etkileşimli etkinlik bültenlerinin etkinliklerinde hangi kültürel unsurlardan yararlandığı ile ilgili olarak şu sonuçlara ulaşılmıştır: Bülten etkinliklerinde 16 adet halk bilimi kadroları unsurundan, 5 adet de SOKÜM unsurundan yararlanılmıştır. A1 düzeyi hedef kazanımlarıyla ilişkili olarak en çok sözlü gelenekler ve anlatımlar kültür sahasından akrabalık adları (13), selamlaşma sözleri (7), nezaket ifadeleri (4) bilmece (2), masal (1), hikâye (1) ve tarihten (1) yararlanılmıştır. Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şöenler sahasında çocuk oyunları (9), bayramlar (6), gelenekler (1), yardımlaşmaya (1) yönelik kültürel unsurlar etkinliklerde kullanılmıştır.

Doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar kültür sahasından yalnızca halk ilaçları içinde değerlendirilebilecek kültürel bir unsur dinleme etkinliği olarak kullanılmıştır. Gösteri sanatları kültür sahasında halk müziği ve halk tiyatrosundan yararlanılmıştır. Etkinliklerde halk çalgıları (1) ve Karagöz (3) tercih edilmiştir. El sanatları geleneği kültür sahasından da geleneksel çini ustalığı (1) ve ebru sanatından (1) yararlanılmıştır.

Araştırmanın üçüncü ve dördüncü alt problemleri olan EILE Müfredatı kapsamında hazırlanan proje tabanlı ve etkileşimli etkinlik bültenlerinde halk bilimi kadroları ve SOKÜM doğrultusunda hangi kültürel unsurlardan dil öğretimi için yararlandığı ve SOKÜM çerçevesinde bültenlerin kültürel yönünün ne şekilde desteklenebileceği ile ilgili olarak şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Hedef kitlenin ilgi ve ihtiyaçlarıyla hedef kazanımlar dikkate alındığında bazı kültürel unsurların dil öğretim sürecinde işlevsel olarak kullanıldığını ancak her kültür sahası için faydalanılabilecek pek çok unsurun da tercih edilebilir durumda olduğunu söylemek mümkündür.

Halk bilimi kadrolarının sözlü gelenekler ve anlatımlar sahası ile ilgili olarak bilmecelelerden sıklıkla yararlanılmış (33), bunun da bilmecelelerin hedef kitlenin ilgisini çekici niteliklere sahip olmasıyla ilişkili olarak yerinde bir tercih olduğu söylenebilir. Buna ek olarak ilgi çekicilik yönünden benzer niteliklerde olan sayısmacaların özellikle A1 düzeyi kazanımlarından "sayıların öğretimi" ile ilgili olan örneklerinin bültenlerde yer alması faydalı olabilir. Bültenlerde sıklıkla yer verilen çocuk oyunlarının zenginliği de düşünülürse sayısmacalarla oyunların oynatılması, kitapların kültürel niteliğine ve öğrencilerin söz varlığının gelişimine katkı sağlayabilir.

Bültenlerde masal, hikâye, şiir ve diğer edebî türlerin yeterince yer almaması dikkat çeken ayrı bir noktadır. Yapılan analizde dokümanlarda 1 masal, 2 hikâye, 5 adet de şiir türünde edebî türe yönelik bulgular tespit edilmiştir. Bu türlerin A1 düzeyinin temel becerileriyle ilişkilendirilmesi görece zor olmakla birlikte öğrencilerin dil gelişimi ve ileri seviyelerde Türk edebiyatının en güzide örnekleriyle tanışabilmeleri ve bu türlerin belirgin özelliklerini fark edebilmeleri açısından dokümanlarda yer alması önemlidir. Dil becerilerinin geliştirilmesi açısından da bu türlere ihtiyaç duyulmaktadır. Örneğin uygun şiir ve tekerleme örnekleri, öğrencilere öğretilerek telaffuz çalışmaları için kullanılmalıdır. Sınıfların heterojen yapıda olması ve Türkçeyi hiç bilmeyen öğrencilerin de sınıflarda olmasına rağmen hikâye, masal, destan, efsane gibi türlerden dinleme/izleme etkinliklerinde kullanılarak verim sağlanması mümkündür. Ayrıca öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanmaları için Türk edebiyatının en güzide unsurlarıyla tanıştırılması açısından da materyallerde edebî türlerden yararlanılması önem arz etmektedir.

Bültenlerde 3 adet atasözü, 16 adet de deyim tespit edilmiş ve bunların bazılarının etkinliklerle doğrudan öğretimi hedeflenmiştir. Atasözü, deyim gibi söz varlığına yönelik unsurlar açısından bir değerlendirme yapılırsa Türkçenin en yaygın kullanılan örneklerine bültenlerde daha fazla yer verilmesi, bunların görsel okumayla ilişkilendirilerek anlaşılabilirliğinin ve ilgi çekiciliğinin artırılması da söz konusu olabilir.

Gösteri sanatları kültür sahası ile ilgili olarak bültenlerde hedef kitlenin ilgi alanları gözetilerek halk çalgılarına geniş yer ayrılmıştır. Çalgıların hem tanıtılması hem de öğrencilere türlerine göre kategorize ettirilmesi de Türk müziğine öğrencilerin ilgisini artıracak etkinlik tasarımlarıdır. Gösteri sanatlarının diğer sahaları açısından bültenler değerlendirildiğinde halk oyunları ve halk tiyatrosundan daha fazla faydalanılmasının mümkün olabileceği söylenebilir. Bültenlerin genelinde halk oyunlarından 1, halk tiyatrosundan Karagöze yönelik ise 5 adet bulgu saptanmıştır. Zeybek, horon, bar, halay gibi halk oyunlarının çeşitli türleri tanıtılarak ve öğrencilerin bu oyunlara ilgi duymasına zemin hazırlamak açısından kitaplarda yer verilmesi faydalı olabilir. Öte yandan dinleme/izleme etkinlikleri açısından meddahlık ve orta oyunundan da Türkçe öğretim faaliyetlerinde yararlanılabilir. Özellikle bu türlerin hedef kitleye hitap eden örnekleri izletilebilir ya da ders öğretmeni tarafından dinleme etkinliklerinde meddahlık canlandırması veya masal anlatıcılığı yapılabilir. Böylelikle Türkçenin vurgu, tonlama ve diğer artikülasyon özellikleriyle sesletime bağlı olarak cümlelerin duygu değerine yönelik oluşan farklılıkların öğrencilere sezdirilmesi mümkün olabilir.

Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şölenler sahasıyla ilgili olarak bültenlerde sıklıkla yer verilen unsurlar bayramlardır. Dinî bayramlarda gerçekleştirilen harçlık verme, bayramlaşma, el öpme, şeker tutma, ziyaretler, yardımseverlik gibi geleneklerin bayramlarla birlikte yer verilmesi mantıklıdır.

Bültenlerde halk sporlarından yağlı güreşe yer verilmiştir. Sanat ve spor dalları “hobilerim” teması altında hem tanıtılabilir hem de onlardan dil öğretiminde yararlanılabilir. Öğrenciler, okçuluk ve cirit gibi diğer halk sporlarına da ilgi gösterebilir. Buradan hareketle onlara model sunmak açısından Mete Gazoz, Rıza Kayaalp gibi millî sporculara ve elde ettiği başarılarına biyografik olarak yer vermek, çocukları spora teşvik etmek açısından da yerinde olabilir.

Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şölenler kültür sahasının diğer alanı olan çocuk oyunları bakımından ise bültenler büyük bir zenginlik taşımaktadır. Bültenlerde mangala, misket, körebe, saklambaç, yakan top, yağ satarım; bal satarım, istop gibi hem geleneksel hem de evrensel nitelikli oyunlardan sıklıkla yararlanılmıştır. Buna ek olarak müfredatta (EILE, 2022, s. 2) verilen örneklerden (geleneksel Türk oyuncakları, oyuncakları kullanma talimatları ve bunları anlamaya yönelik çalışmalar) hareketle de topaç vb. geleneksel oyuncak formlarından ve onların kullanılması veya hazırlanmasına yönelik talimatları içeren metinlerden yararlanılabilir.

Doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar ve el sanatları geleneği sahaslarına yönelik bir değerlendirilme yapıldığında bu iki kültür sahasının unsurlarından bültenlerde çok az yararlanıldığını söylemek gerekir. Doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar sahasıyla ilgili yalnızca halk mutfağı çerçevesinde değerlendirilebilecek dört unsur, halk ilaçlarına yönelik de bir adet kültürel unsur tespit edilmiştir. Bu kültür sahasının alt kültür alanları A1 düzeyi Türkçe öğretimiyle ilişkilendirilmeye çok elverişli görünmese de hem halk mutfağı unsurlarından hem de halk haberleşme tekniklerinde yer alan “mektup” ve hayvan kullanımı” (posta güvercini vb.) unsurlarından yararlanılabilir.

Bu sahanın kültürel alanları ile ilgili olarak halk mutfağına A1 çerçevesinde dikkat çekmekte faydalı olacaktır. Özellikle ilgi çekici bazı halk yemeklerinin yapılış aşamaları sıralama etkinlikleri şeklinde hazırlanabilir okuma ve dinleme izleme çalışmaları yapılabilir. Halk mutfağından hareketle öğretilmesi amaçlanan sebze, meyve ve diğer gıda isimlerinin öğretilmesine yönelik etkinlik tasarımları da yapılabilir. Bilindiği üzere bazı halk yemekleri folklorun diğer zenginliklerinden türklere de konu olmuştur. Söz konusu bu türküler yemek hazırlama aşamaları gibi yönleriyle dinleme etkinliği olarak kullanılabilir, tema başlarında yalnızca dikkat çekme aşaması için de kullanılabilir. Türk müziği, bu bakımdan da zengindir. Örneğin Kabacak ve Aksoy'un (2019) yaptığı bir araştırmada 67 adet türküde 25 farklı yiyecek ve ieeğin geçtiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu veriler, yemeklere yönelik temaların türkülerle ilişkilendirilmesinin mümkün olacağının bir göstergesidir.

El sanatları geleneği ile ilgili olarak bültenlerde geleneksel ini ustalığı ve ebru sanatına dair bulgulara rastlanmıştır. Ebru, ini, hat ve dokuma sanatları başta olmak üzere geleneksel mesleklerden yararlanmak hem Türk kültürünün tanıtılmasına hem de bu unsurların dil öğretiminde çeşitli etkinliklerde kullanılmasına katkı sağlayabilir. Ayrıca el sanatları geleneğinin diğer alt başlığı olan "giyim-kuşam ve süslenme" unsurlarıyla A1 düzeyi için gerekli olan kılık-kıyafet örneklerinden kelime öğretilmesi kapsamında yararlanılabilir.

Bültenlerde somut olmayan kültürel miras listeleri unsurlarından zengin bir çeşitlilikte ve sıklıkta yer almaktadır. Dünya Miras Listesi'nden 8, Doğal Miras Listesi'nden 1, Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesindeki Alanları'ndan 21, İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'nden 6 farklı unsur 1-6 frekans aralığında bültenlerde yer almıştır. Buna karşın SOKÜM'n bu zengin içeriğinin dil öğretiminde aktif olarak kullanılması ve bltenlerdeki dağılımlı açısından irdelendiğinde tüm bültenlere dengeli bir dağılım göstermediği söylenebilir. Söz konusu unsurların çoğu EEB-4'teki 5 adet etkinlikte kullanılmıştır. Bu çerçevde EILE Programı çerçevesinde yapılan örneklemelerden hareketle şu konu alanlarına yönelik SOKÜM unsurlarından yararlanılabileceği söylenebilir: Basit bir adres açıklaması (EILE, 2022a, s. 1); kutlamalar ve özel günlerde (Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali- haziran ayında, Karagöz- Ramazan ayında, Aşıklık Geleneği ise kutlamalarla ilgili çeşitli temalarda kullanılabilir). 5N-1K kapsamında (EILE, 2022a, s. 6) tasarlanacak etkinliklerde bireylerin SOKÜM meknlarında yaptıkları sportif-sanatsal eylemleri belirtmeleri istenebilir. Türkiye'de sofras kültürü (EILE, 2022a, s. 7) ile ilgili olarak Tren Keşkeği ve Mesir Macunu Festivali, Türk Kahvesi Geleneği başta olmak üzere halk mutfağına yönelik diğer SOKÜM unsurlarından yararlanılabilir. Türkiye'de Geleneksel Sporlar (EILE, 2022a, s. 9) ve hobiler (2022a, s. 11) Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali, Geleneksel Türk Okuluğu ve diğer etnospor ögeleriyle bir arada değerlendirilebilir. "Hangi Oyunu Oynayalım? (EILE, 2022a, s. 12) konu alanı içinse Mangala oyunundan yararlanılabilir.

SOKÜM'n ve halk biliminin telaffuz edilen örneklerinden yararlanmak, dil öğretimine kültürel işlevsellik katacağı gibi öğrencilerin bu unsurları tanımalarına ve ilgi göstermeleriyle birlikte icracı olmaya kadar uzanan bir yolun kapısının aralanmasına ve SOKÜM'n korunmasına da katkı sağlamış olacaktır.

Kaynakça

Aksan, D. (2020). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dil bilim*. Türk Dil Kurumu.

Berelson, B., & Steiner, G. A. (1964). *Human behavior: An inventory of scientific findings*. Harcourt, Brace & World.

Byram, M. (1994). *Teaching-and-learning language-and-culture*. Multilingual Matters.

- Byram, M., & Wagner, M. (2018). Making a difference: language teaching for intercultural and international dialogue. *Foreign Language Annals*, 51(1), 140-151.
- Cummins, J. (1977). Cognitive factors associated with the attainment of intermediate levels of bilingual skills. *The Modern Language Journal*, 61(1/2), 3-12.
- Eagleton, T. (2005). *Kültür yorumları*. Ayrıntı.
- Gallois, C., & Callan, V. J. (1997). *Communication and culture - a guide for practice*. John Wiley & Sons Inc.
- Genç, B., & Bada, E. (2005). Culture in language learning and teaching. *The Reading Matrix*, 5(1), 73-84.
- Güvenç, B. (1979). *İnsan ve kültür*. Remzi.
- Güvenç, B. (2002). *Kültürün abc'si*. Yapı Kredi.
- Kabacık, M., & Aksoy, M. (2019). Gastronomi ile Türk halk müziği ilişkisi üzerine betimsel bir araştırma. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 7(2), 1519-1533. <https://doi.org/10.21325/jotags.2019.433>.
- Kramersch, C. (1997). *Context and culture in language teaching*. Oxford University Press.
- Kuo, M. M., & Lai, C. C. (2006). Linguistics across cultures: the impact of culture on second language learning. *Online Submission*, 1(1), 1-10.
- Ocak, G. (2019). Bilimsel Araştırmalarda Kullanılan Veri Toplama Yolları. G. Ocak (Eds.), *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (p. 218-272). Pegem Akademi.
- Oğuz, M. Ö. (2009). Somut olmayan kültürel miras ve kültürel ifade çeşitliliği. *Milli Folklor*, 11(82), 6-12.
- Oğuz, M. Ö. (2013a). Terim olarak somut olmayan kültürel miras. *Milli Folklor*, 25(100), 5-13.
- Oğuz, M. Ö. (2013b). *Somut olmayan kültürel miras nedir?* Ankara: Geleneksel.
- Rivers, W. M. (1981). *Teaching foreign-language skills*. The University of Chicago Press.
- Sun, L. (2013). Culture teaching in foreign language teaching. *Theory and Practice in Language Studies*, 3(2), 371-375.
- TELC. (2013). *Diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi*. Avrupa Konseyi.
- Turgut, Y. (2014). Verilerin Kaydedilmesi, Analizi, Yorumlanması: Nitel ve Nicel. A. Tanrıöğen (Eds.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (p. 193-250). Anı.
- Williams, R. (2012). *Anahtar sözcükler*. İletişim.

Elektronik kaynaklar

- EILE. (2022, Ekim 20). *Langues Vivantes Etrangères*. EILE: <https://edu1d.ac-toulouse.fr/politique-educative-31/lve31/eile/>
- EILE. (2022a, Ekim 20). *Académie D'orléans-Tours*. Turc: https://pedagogie.ac-orleans-tours.fr/enseignement_et_pedagogie_par_departement/enseignements_et_pedagogie_41/lv41/eile/turc/
- KTB. (2022, Ekim 18). *T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı*. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi: <https://teftis.ktb.gov.tr/TR-264414/somut-olmayan-kulturel-mirasin-korunmasi-sozlesmesi.html>
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 1*. https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_02/05172425_Etkinlik_Bulteni_1.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 10*. Büyük İcatlar: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_03/04144910_Etkinlik_Bulteni_10.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 11*. Gökyüzüne Bak: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_03/28173551_Etkinlik_Bulteni_11.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 12*. Kutlamalar: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_04/25221610_Etkinlik_Bulteni_12.pdf

- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 13*. Şehirler Ülkeler: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_05/22223750_Etkinlik_Bulteni_13.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 14*. Pencereimde Bir Kuş: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_06/15080859_Etkinlik_Bulteni_14.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 2*. İyi Bayramlar: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_02/05173634_Etkinlik_Bulteni_2.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 3*. Türk Müziği: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_02/05173729_Etkinlik_Bulteni_3.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 4*. Gezelim Görelim: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_02/05174130_Etkinlik_Bulteni_4.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 5*. Sağlıklı Yaşam: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_02/05174359_Etkinlik_Bulteni_5.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 6*. Yaşasın Okulumuz: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_02/05175131_Etkinlik_Bulteni_6.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 7*. Ailem: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_02/05175501_Etkinlik_Bulteni_7.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 8*. Harika Bir Gün: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_02/05181345_Etkinlik_Bulteni_8.pdf
- MEB. (2022, Ağustos 31). *Etkileşimli Etkinlik Bülteni: Sayı 9*. Birlikte Yaşıyoruz: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_02/05181841_Etkinlik_Bulteni_9.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 1: Merhaba*. Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_10/06124006_TEMA_1.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 10: Tatile Gidiyoruz*. Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_10/10135425_TEMA_10.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 2: Haydi Okula*. Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_11/08131028_TEMA_2.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 3: Ailem ve Evim*. Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_11/26115604_TEMA_3.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 4: Ne Yiyelim?* Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_01/08162902_TEMA_4.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 5: Vücudumuz*. Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_02/01192918_TEMA_5.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 6: Oynar mısın Bizimle?* Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_04/11132035_TEMA_7.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 7: Saat Kaç*. Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_03/07194104_TEMA_6.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 8: Hava Nasıl Oralarda?* Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_05/18101348_TEMA_8.pdf
- MEB. (2022, Eylül 01). *Tema 9: Hayvanlar Alemi*. Türkçe A.1 Proje Tabanlı Etkinlik Bülteni: https://parisea.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_08/28090904_TEMA_9.pdf
- UNESCO. (2022, Ekim 17). *Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi*. <https://ich.unesco.org/doc/src/00009-TR-PDF.pdf>